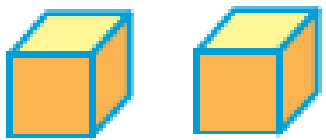
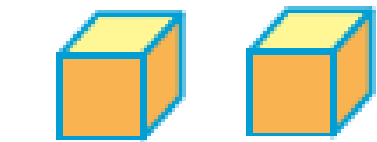
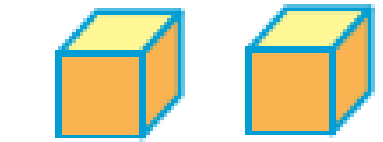

ریاضی پنجم دبستان تناسب

تناسب

در شکل زیر نسبت مکعب ها به کره ها مانند ۲ به ۳ است:

مکعب	۲	مکعب	۲
کره	۳	کره	۳
مکعب	۲	کل	۵
کره	۳		

مسئله

احمد ۴ روز و فاطمه ۷ روز کار کرده اند. نسبت کار احمد به کل کار چیست؟

احمد	۴	
فاطمه	۷	
کل	۱۱	

$$\begin{array}{r} ۴ \\ \hline ۱۱ \end{array}$$

$$۴ + ۷ = ۱۱$$

مسئله

علی ۴ هکتار زمین و محمد ۵ هکتار زمین دارند. نسبت زمین محمد به کل زمین ها چقدر است؟

علی	۴	
محمد	۵	
کل	۹	

$$\begin{array}{r} ۵ \\ \hline ۹ \end{array} \begin{array}{l} \text{محمد} \\ \text{کل} \end{array}$$

$$۴ + ۵ = ۹$$

مسئله

رضا ۱۱ نهال و مسعود ۱۳ نهال کاشته اند. نسبت نهال های مسعود به کل نهال ها چقدر است؟

رضا	۱۱	
مسعود	۱۳	
کل	۲۴	

$$\begin{array}{r} ۱۳ \text{ مسعود} \\ \hline ۲۴ \text{ کل} \end{array}$$

$$۱۱ + ۱۳ = ۲۴$$

مسئله

برای تهیه ی نوعی بتون ساختمانی هر ۴ پیمانہ ماسه را با ۱ پیمانہ سیمان مخلوط کرده اند. در ۱۲ پیمانہ از این مخلوط چند پیمانہ سیمان به کار رفته است؟

سیمان	۴	۹۶
ماسه	۱	۲۴
کل	۵	۱۲۰

×۲۴

$$\begin{array}{r} ۱۳ \text{ مسعود} \\ \hline ۲۴ \text{ کل} \end{array}$$

$$۱۱ + ۱۳ = ۲۴$$

مسئله

محیط زمین مستطیل شکلی ۱۲۸ متر است. اگر طول این زمین ۳ برابر عرض آن باشد، مساحت آن چقدر است؟

طول	۳	۴۸
عرض	۱	۱۶
طول + عرض	۴	۶۴

$$\begin{array}{r|l} 128 & 2 \\ \hline -12 & 64 \\ \hline 8 & \\ \hline -8 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

$$128 = 2 \text{ طول} + 2 \text{ عرض}$$

$$64 = 1 \text{ طول} + 1 \text{ عرض}$$

مسئله

اختلاف پول علی و محمد ۵۰۰۰ تومان است. اگر نسبت پول علی به محمد ۷ به ۵ باشد، پول هر کدام چند تومان است؟

علی	۷	۱۷۵۰۰
محمد	۵	۱۲۵۰۰
اختلاف	۲	۵۰۰

×۲۵۰۰

یعنی در جدول تناسب ها می توان مقادیر متناسب اعم از جمع یا تفریق در خانه ی پایین ردیف آخر قرار داد.

مسئله

فاصله تهران تا اهواز ۸۶۰ کیلومتر است. قطاری از تهران به سوی اهواز حرکت کرده و پس از پیمودن $\frac{4}{5}$ راه به علت نقص فنی توقف کرد. این قطار چند کیلومتر دیگر باید طی کند تا به اهواز برسد؟

مانده	۱	۱۷۲	۸۶۰	۵
	۴	۶۸۸	-۵	۱۷۲
طی کرده	۵	۸۶۰	۳۶	-۳۵
کل	۵	۸۶۰	۱۰	-۱۰
		×۱۷۲	۰	♦

مسئله

کتابی ۱۶۰ صفحه دارد. علی $\frac{4}{5}$ آن را خوانده است. علی چند صفحه از این کتاب را خوانده است و چند صفحه دیگر باقی مانده است؟

نخوانده	۱	۳۲
خوانده	۴	۱۲۸
کل	۵	۱۶۰

×۳۲

$$\begin{array}{r|l} 160 & 5 \\ -15 & 32 \\ \hline 10 & \\ -10 & \\ \hline 0 & \end{array}$$

مسئله

در یک باغ میوه که فقط درخت بادام و انگور دارد نسبت درختان انگور به بادام ۳ به ۴ است. اگر تعداد درختان این باغ ۲۸۰ عدد باشد، این باغ چند درخت انگور و چند درخت بادام دارد؟

بادام	۴	۱۶۰
انگور	۳	۱۲۰
کل	۷	۲۸۰

مسئله

فاصله دو شهر ۸۰۰ کیلومتر است. اتومبیلی $\frac{۲}{۵}$ این مسافت را پیموده است. چند یلومتر دیگر باید طی کند تا به مقصد برسد؟

طی نکرده	۳	۴۸۰
پیموده	۲	۳۲۰
کل	۵	۸۰۰

×۱۶۰

$$\begin{array}{r|l} ۸۰۰ & ۵ \\ \hline -۵ & \\ \hline ۳۰ & \end{array}$$

۱۶۰

پایان